

Kapitel 10.

Kari, jag och Herman började intressera oss för att genomföra ett rån. Kanske inte så mycket för pengarnas skull, utan mest för spänningen och själva grejen. Det råder ingen som helst tvekan om att tv-programmet *Efterlyst* inspirerade oss. Det såg ju så lätt ut och de flesta verkade ju klara det. Det var jag som var den mest pådrivande av oss tre och dessutom hade jag vapnen. Vi planerade och spanade på flera olika banker, poster, affärer och värdetransporter. För att ha råd med bensinpengar och dylikt sålde jag min teve och stereo, men det såg jag som en investering. Ett rån skulle jag bara göra och det hade blivit lite av en fix idé. Vi gjorde flera trevande men misslyckade försök innan vi till slut riktade blickarna på värdetransporten från Mantorps travbana. Varje måndagskväll åkte vi in till travet för att rekognoscera. Vi försökte att hålla en låg profil och tippade bara för syns skull.

En kväll satte jag ett par tior på häst nummer tretton som vinnare i ett lopp, men vi följde inte kuskarnas piskande, utan vår uppmärksamhet var helt riktad mot hanteringen av kontanterna. Plötsligt hörde jag i högtalaren att vinnaren i loppet var häst nummer tretton.

– Nummer tretton! Det är ju min häst! Var fan är bongen?! frågade jag mig själv högt.

Jag hade av misstag slängt bongen i en papperskorg, som vi vände upp och ner på. På alla fyra kröp vi sedan runt i skräphögen och letade efter den där förbannade papperslappen. Alla de hundratals människor som gick förbi tittade på oss och skrattade gott. Så mycket för låg profil! Men vi hittade i alla fall bongen och blev några hundringar rikare.

Efter travet låg vi i buskarna runt travbanan och spejade på värdetransporten. Vi tog tiden på den, följde efter den och planerade intensivt. Det bestämdes att Herman skulle vara chaufför. Han åkte de långa flyktvägarna flera gånger för att memorera dem och till slut kunde han dem utantill. Efter att värdetransporten hade lämnat travbanan, stannade den alltid vid en bank i en liten landsort och det var där vi skulle slå till, måndagen den 6 april. Två nätter innan stal jag en Saab 9000 på en parkering i Linköping, och vi parkerade den i Mjölby i väntan på måndag kväll.

NÄR MÅNDAGSKVÄLLEN ÄNTLIGEN kom, rådde det en tyst nervositet mellan oss tre. Herman körde den stulna Saaben, medan Kari och jag åkte bakom med Karis bil och all rånarutrustning. Vi hade med oss en pistol, ett avsågat hagelgevär, rånarluvor och handskar. Jag hade tillverkat en protes, som jag hade inuti min vänstra handske för att det skulle se någorlunda naturligt ut.

När vi var bara ett par hundra meter från platsen där vi skulle lämna Karis bil och fortsätta i den stulna bilen, fick vi plötsligt syn på en poliskontroll. En polis klev ut framför den stulna Saaben och vinkade in Herman med en röd lampa. Herman saktade först ner precis som om han skulle svänga in på rastplatsen, men tryckte sedan gasen i botten och polisen var tvungen att kasta sig in i sidan på

en parkerad piketbuss. Herman drog iväg med hög fart och fick ett bra försprång.

Sekunden senare passerade Kari och jag rastplatsen och då rådde det en febril aktivitet där. Jag såg hur poliserna ropade åt varandra och sedan kastade sig in i sina bilar. Någon halvminut senare körde de förbi oss med påslagna sirener. Kari och jag trodde att Herman hade dumpat bilen någonstans i närheten, så vi åkte runt och letade efter honom i flera timmar, men till slut gav vi upp och återvände hem. Då ringde jag direkt till Herman, som till min stora glädje var hemma och sov. Sömndrucken berättade han att han hade kört ifrån poliserna på den planerade flyktvägen.

Dagen efter träffades vi och bestämde oss för att låta det planerade värdetransportrånets svalna några månader. Istället bestämde vi oss för att råna ett postkontor och det skulle ju bli rena barnleken jämfört med ett värdetransportrån. Vi hade fått höra att postkontor inte hade några kameror.

Efter att vi hade snurrat runt en dag i Närke och letat efter något lämpligt rånoobjekt, hittade vi till slut ett postkontor i en liten by utanför Askersund. Postkontoret i Vretstorp passade våra syften alldeles ypperligt och entrén låg bara två meter från entrédörren till Sparbanken, så tanken på dubbelrån var svindlande nära. Herman skulle köra och efter rånnet skulle han släppa av mig och Kari i skogen och sedan fortsätta ytterligare några kilometer, byta fordon och åka hem. Kari och jag skulle tillbringa natten i skogen och bli hämtade av Herman dagen efter, då lugnet förhoppningsvis hade lagt sig. Vi hittade en snabb flyktväg och bestämde att vi skulle råna postkontoret på förmiddagen fredagen den 10 april 1992.

VÄCKARKLOCKAN RINGDE VID åttatiden på fredagsmorgonen, och innan jag klev upp ur sängen älskade jag med min flickvän Anette. Hon var en blond och blåögd tjej som jag

hade varit tillsammans med i cirka en månad, och den morgonen trodde hon att jag bara skulle hjälpa Kari med att bland annat byta däck på hans bil. Kari hämtade mig och vi åkte ut till en skogsparkering norr om Motala, där vi natten innan hade parkerat en stulen Saab 9000. Där mötte vi även upp Herman.

Med den stulna bilen åkte Kari och jag mot Askersund och Herman åkte framför oss. Under färden pratade jag och Kari knappt med varandra. Luften var laddad av spänd förväntan och nervositet. Till slut kom vi fram till ett ödsligt torp strax utanför Vretstorp nordväst om Askersund. Där började vi förbereda oss för rånet och vi gick igenom vad som skulle göras, laddade vapnen, tog på oss regnrockar, rånarluvor och handskar. Jag speglade mig i rutorna på den stulna Saaben, siktade med pistolen och insåg hur otäck jag såg ut i rånarutrustningen.

Nervositeten var påtaglig. Munnen, halsen och läpparna kändes torra, hjärtat slog hårda slag i bröstkorgen och jag kände pulsslagen dunka i tinningarna. Vi satte oss i bilen, körde iväg och när vi närmade oss Vretstorp, rullade jag och Kari ner huvorna och hukade oss ner.

– Det är mycket folk på posten, sade Herman. Jag fortsätter förbi.

Jag satt hela tiden nerhukad i framsätet, tittade ner på den rutiga grå gumminattan på golvet och kände hur hjärtat bankade. Vi åkte en kort sväng i samhället innan vi åkte tillbaka till posten igen.

– Nu är det inga kunder där inne! sade Herman, och jag kände hur bilen saktade ner.

Jag tittade upp, såg den tomma postlokalen tjugo meter bort, vände mig om och tittade på Kari.

– Är du beredd? frågade jag.

– Ja, låt oss få det här överstökad nu, svarade han.

– Okej ... då kör vi! sade jag, samtidigt som jag öppna-

de bildörren och började att springa mot posten med Kari hack i häl.

INNAN VI KOM fram till Posten, lade Kari märke till hur kunderna och personalen inne på banken fick syn på oss och tittade storögt. Jag knuffade upp entrédörren till posten, sprang in och konstaterade snabbt att det inte fanns några kunder där. Det fanns tre kassor, men bara en var bemannad med en kvinnlig kassörska som satt och räknade mynt. Ovanför kassorna fanns en glasruta som gick ända upp till taket. Nervositeten var borta, men adrenalinkicken var total och allt tycktes gå i slowmotion. Jag gick fram till den bemannade kassan, höjde pistolen och tryckte den mot glaset. Då tittade kassörskan upp och jag såg skräcken i hennes ögon när hon stirrade in i pistolmynningen.

– Gå dit bort! sade jag åt kassörskan och viftade med pistolen åt Karis håll.

Hon backade sakta, stirrade på mig med stora blanka ögon, hennes kinder färgades röda och hon skakade på huvudet som om hon ville vakna från en mardröm.

– Kom och öppna dörren här! skrek Kari som stod framför dörren in till personalutrymmet.

Planen var att komma in bakom disken för att kunna ta kontanterna ur både kassorna och valvet.

– Nej, nej, nej, upprepade kassörskan tyst för sig själv och rörde sig sakta mot Karis håll.

Shit! Det här går åt helvete! tänkte jag när jag såg den vettskrämda kassörskan.

Hon var bara två meter från dörren när plötsligt postmästaren kom in från ett förrådsutrymme bakom henne, slet tag i henne och sprang ut bakvägen. Det hela gick blixtnsnabbt och varken Kari eller jag hann reagera. Där stod vi helt övergivna inne på posten, inte någon personal så långt ögat nådde och med alla kontanter bakom härdat glas. Jag

knackade med min pistol på glaset, övervägde att skjuta ett par skott för att möjligtvis splittra rutan, men insåg att kalibern 7,65 inte skulle göra någon större skada på glaset. Jag tog då istället sats tre-fyra meter, sprang mot kassan, tog i allt vad jag kunde och sparkade på glasluckan. Stötarna mot glasluckan dånade, men efter tre försök tog krafterna slut och jag insåg det omöjliga i att sparka upp luckan och gav upp. Jag stod böjd med händerna på mina knän, flåsade efter kraftansträngningen och tittade mot Kari som var beväpnad med ett avsågat hagelgevär.

– Skjut upp dörren! sade jag andfådd.

Kari spände hanarna, ställde sig framför dörren och siktede på låset, men tvekade.

– Skjut då! sade jag en gång till, men Kari tvekade fortfarande.

Jag stoppade ner min pistol i fickan och skulle precis ta hagelgeväret. Då sprang Kari ut samtidigt som han ropade till mig:

– Vi skiter i det här nu! Det är torsk!

Han hade helt rätt. Hagelpatronerna var vanlig lerduveammunition och en hagelsvärm på låset hade knappast fått upp dörren, men det insåg jag inte då. Dessutom hade rikoschetterna kunna skada oss. Jag drog upp pistolen, sprang ut efter Kari och hoppades att han tänkte som jag:

Banken!

Utanför posten sprang jag direkt till höger och efter ett par snabba kliv var jag framme vid bankentrén, men det tog tvärstopp när jag sprang in i den låsta dörren. Jag höll på att trilla omkull och det hela måste ha sett ganska komiskt ut. Personalen hade låst entrédörren och stod där inne tillsammans med kunderna och tittade förskräckt på mig när jag förtvivlat ryckte i dörren. Jag vände mig om för att be Kari sätta en hagelsvärm i glasdörren så att vi kunde komma in, men han var redan framme vid flyktbilen och skrek:

– Det är torsk! Vi drar!

Shit! Vilken jävla flopp det här blev då! tänkte jag besviken.

Jag sprang till bilen, hoppade in och vi körde iväg med en skrikande rivstart. Herman körde riktigt fort och bilen svängde kraftigt på vägen.

Fattas bara att vi kör i diket nu! minns jag att jag tänkte och kände mig som den misslyckade sopa jag var.

Under flyktvägen satt Kari och tittade bakåt för att se om någon följde efter, men det var lugnt. När Herman släppte av oss på den förutbestämda platsen efter cirka två kilometer, sade Kari:

– Det går två på vägen där framme!

Jag tittade snabbt men såg ingen och drog då slutsatsen att Kari såg fel eller att personerna han menade var väldigt långt borta.

– Vi håller oss till planen och hoppar av här, sade jag och klev ut.

Nånting ska väl för helvete gå enligt planerna? tänkte jag, men det skulle visa sig att det inte gjorde det.

Herman försvann med ytterligare en rivstart. Kari och jag sprang in några hundra meter i den kuperade björk- och granskogen, lade ner våra sovsäckar, bytte kläder och pustade ut. Tankarna malde i huvudet på mig, adrenalinkicken var enorm och törsten likaså. Något så onödigt som vatten hade vi givetvis inte ens tänkt på att ta med oss. Vi låg där tysta i fem-sex minuter innan vi hörde bilar som stannade nere vid vägen, bildörrar som slog och mansröster som ivrigt pratade med varandra.

– Jag svär på att dom som gick på vägen har sett oss och berättat det för snuten, sade Kari och jag förstod att han hade rätt.

Vi gjorde patron ur på både pistolen och hagelgeväret och grävde sedan ner ammunitionen. Vi visste att om vi

åkte fast med laddade vapen, skulle straffet bli hårdare. Sedan stoppade vi ner vapnen i väskan med kläderna, tog våra sovsäckar och började springa in i skogen. När vi hade sprungit i cirka trettio minuter stannade plötsligt Kari och sade andfått:

– Tyst!

Vi tittade på varandra, och trots våra flämtanden hörde vi hundskall eka långt bakom oss.

– Shit! sade jag samtidigt som jag flåsande stirrade i backen och lyssnade på hundskallen. Nu måste vi dumpa allting och ge järnet!

Kari höll med och vi packade ner allt i en kamouflagefärgad sovsäck, som vi sedan gömde dåligt under lite löv.

JAG SPRANG FÖRST, navigerade med hjälp av solen och satte kurs mot riksväg 50. Vi sprang för fulla muggar och grenarna piskade våra ansikten när vi rusade igenom den varierande terrängen. Det gick uppför sluttningar, nerför branter, vi klättrade nerför ett tio meter högt stup, sprang i åar och uppbådade alla våra krafter. Efter ungefär en timmes springande hörde vi ljudet av en helikopter som närmade sig. Då bröt vi av några grenar från en gran, kurade ihop oss under varsin liten gran och kamouflerade oss med grenarna. Ljudet av helikoptern kom närmare och närmare. Till slut var den en bit ovanför oss och det kändes som om den svävade där uppe hur länge som helst.

– Ligg helt still och titta inte uppåt! ropade jag till Kari.

Jag hörde att helikoptern började komma lägre och lägre, och till slut kände vi till och med vinddraget, men vi låg fortfarande helt orörliga. Efter vad som kändes som en evighet, försvann ljudet av helikoptern och vi fortsatte att springa. Ibland stannade vi, drack vatten ur rinnande bäckar och pustade ut i någon minut innan vi rusade iväg igen.

– Klarar vi det här, så klipper vi den där jävla värde-transporten på måndag! sade jag till Kari och menade varenda ord.

– Du är ju för fan inte klok! svarade han och menade också varenda ord.

Helt plötsligt hörde vi helikoptern som närmade sig igen och vi upprepade kamouflagetricket. När jag låg där under grenarna slog det mig:

Den där helikoptern kommer att ta det lilla försprång som vi har!

När helikoptern någon minut senare avlägsnat sig, hörde vi återigen hundskall. Hunden var uppskattningsvis bara någon kilometer bakom och vi sprang för kung och fosterland. Vi hade nu sprungit i långt över tre timmar och var helt utmattade. Våra kläder var skitiga, leriga och blöta, och de kändes minst två nummer för stora. Svetten sprutade på oss, vi var knallröda i ansiktet och flåsade som två lungsjuka astmatiker. Vi sicksackade mellan träden som tycktes svisca förbi i hög fart, men efter ett tag blev vegetationen glesare och glesare.

Till slut såg vi att det bara var ett trettiotal meter kvar till ett stort gärde, så jag stapplade andfådd fram för att se vad som fanns på andra sidan. Det gick en väg över hela gårdet. Precis när vi skulle offra våra sista krafter på att ta oss över, hörde vi folk som gick i skogen precis bakom oss. Vi tittade på varandra och Kari frågade förhoppningsfullt:

– Det är nog bara skogsarbetare, va?

Jag visste inte om jag skulle skratta eller gråta. Ögonblicket efter hörde vi tydligt inifrån skogen hur en polisradio sprakade och pep. Kari och jag tittade fortfarande på varandra med uppspärrade ögon och vi började inse att loppet var kört.

Plötsligt kom två polisbilar åkande på grusvägen och de stannade bara ett hundratal meter från oss. Vi stapplade på

mycket trötta ben längre in i skogen igen men satte oss ner efter bara en liten bit. Vi hade absolut inga krafter kvar.

Efter ett tag såg vi polisuppbådet, som stannade i skogen bara ett tjugotal meter bort. De hade otroligt nog inte fått syn på oss än utan var fullt upptagna med att byta hund och hundförare. Den ena hunden stirrade blint på oss, ryckte i kopplet och flämtade.

– Dom är nog i närheten, hörde jag den nya hundföraren säga.

– Ja, men det är inga dåliga grabbar vi har att göra med, sade en polis.

Kari och jag tittade på varandra och jag log uppgivet åt komplimangen, men insåg samtidigt att vi var omringade. Det var verkligen totalt kört för vår del.

– Lika bra att ge upp, va? frågade Kari.

– Ja, svarade jag.

Vi reste oss upp, sträckte upp händerna i luften och ropade:

– Håll hundarna! Vi ger oss!

Hundarna började skälla intensivt och poliserna blev uppenbart överraskade och skrämda över vår plötsliga närvaro. De slet upp pistolerna och sprang emot oss.

– Stå still! Händerna över huvudet! Vi har er på kornet! Om ni rör er skjuter vi! skrek de.

– Lugn! ropade jag.

– Vi ger oss ju! skrek Kari.

– Lagg dig på mage! skrek en polis uppjagat och siktade på mig.

De var påtagligt stressade och jag var övertygad om att bli skjuten.

Hoppas han inte träffar mig i huvudet eller i hjärtat! tänkte jag.

– Ta det lugnt, för fan! Vi har ju gett oss! sade jag och lade mig ner.

Poliserna satte knäna i ryggen på mig, böjde mina armar bakåt och satte handbojor på mig.